

Rusya indirim yapmadı, anlaşma yenilenmiyor

İsmail Altunsoy - Ankara

02/10/2011

Türkiye, Rusya ile 1986 yılında imzaladığı ilk doğalgaz anlaşmasını 31 Aralık 2011'de sona erdiriyor.

Tarafların anlaşma şartlarının yeniden belirlenerek uzatılması için yaptığı görüşme ve yazışmalardan olumlu sonuç çıkmadı. Bunun

üzerine Türkiye tarafı (BOTAŞ), anlaşmanın kamu eliyle yenilenmeyeceğini Rusya (Gazprom) tarafına bildirdi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, Rusya'dan alınan ve 'Batı Hattı' olarak isimlendirilen kontratın istenilen indirim oranı yapılmadığı için sonlandırıldığını söyledi. Taner Yıldız, TBMM'ye girerken gazetecilerin sorusu üzerine, dün (önceki gün) itibarıyla BOTAŞ'ın yazdığı bir yazıyla 'istenilen indirimin oluşmaması' nedeniyle anlaşmanın sonlandırılması yönünde irade ortaya koyduğunu açıkladı. Bunun Rusya ile ilişkileri etkilemeyeceğini belirten Yıldız, bu tür kontratların sonlandırılmış olmasının gaz girişinin tamamen sonlandırılması anlamını taşımadığını kaydetti.

botaş 15 milyar dolarlık yükten kurtuldu

Elektrik ve doğalgaza yapılan zamları da değerlendiren Taner Yıldız, ithalatın en son geldiği noktada gerek doğalgaz ve gerekse de elektrikte maliyetlerin arttığını ifade etti. Yıldız, "Son 29 ayda yaklaşık doğalgaz fiyatlarına yüzde 39'luk bir zam gelmişti. Bu tüketiciye yüzde 15 ve elektrikte de yüzde 10 civarında olmak kaydıyla yansıtılmak durumunda kaldı." dedi. Yeni zamlarla birlikte KDV hariç 1 metreküp doğalgaz İstanbul'da 71, Ankara'da 70 kuruş oldu.

Doğalgaz İthalatçıları ve İhracatçıları Birliği Başkanı Fatih Baltacı ise son kararlar hukukî gereklerin yerine getirildiğini söyledi. Baltacı, özel sektörün serbest piyasa kuralları içerisinde görüşmeleri yapabileceğine vurgu yaptı. Aralık 2011'de sona erecek anlaşmada yer alan bir maddeye göre taraflardan biri 6 ay önceden haber vermemesi halinde anlaşma kendisini aynı şartlarda 5 yıl süreyle yeniliyordu. Zaman'ın anlaşmanın bu ayrıntısını kamuoyuna duyurması üzerine BOTAŞ, Gazprom Export'a "Anlaşmanın yeniden gözden geçirilmesi ve şartların belirlenmesi için" ek süre başvurusu yaptı. Başvuruyla 5 yıllık otomatik yenileme de ortadan kalkmış oldu. Anlaşma otomatik yenilenmiş olsaydı BOTAŞ bugünkü fiyatlarda yaklaşık 15 milyar dolarlık yükümlülük altına girecekti. Türkiye, Rusya ile 3 doğalgaz anlaşması yaptı. Yıllık 6 milyar metreküp doğalgaz alımını öngören ilk anlaşma 31 Aralık'ta sona eriyor. Ancak Rusya ile 1997 ve 1998'de yıllık 8 ve 16 milyar metreküplük alımları öngören iki ayrı anlaşma daha yapıldı. Bu anlaşmalar devam ediyor.